

El ressorgiment berlinès de l'agent Carrie Mathison

‘Homeland’, la intensa i irregular sèrie sobre l’amença del gihadisme, havia arribat a un atzucac en les dues darrerres temporades. A la cinquena, el serial protagonitzat per la pertorbadora agent de la CIA Carrie Mathison ha renascut de les cendres amb el trasllat de l’acció a Berlín i una poderosa connexió amb l’actualitat que inclou Isis i la guerra Síria, el desconcert occidental, la filtració de documents secrets o el perill d’atemptats. Les imatges poden afectar la sensibilitat de l’espectador, advertia la cadena després de la massacre de París.

Reportatge de Xavier Aliaga

La primera temporada de *Homeland*, un drama creat l'any 2011 per Howard Gordon i Alex Gansa per al canal per cable Showtime i produïda per Fox 21, generà un important consens de crítica i públic. Basada en una sèrie israeliana, *Hatufim*, la primera temporada narrava la història d'un *marine* nord-americà, Nicholas Brody (intepretat per Damian Lewis), que torna a casa després d'un llarg segrest a l'Iraq a càrrec d'un líder gihadista. La perspicaç i bipolar agent de la CIA Carrie Mathison (una tremenda Claire Danes), que té informació sobre un soldat dels Estats Units que s'ha unit a Al-Qaida, sospitarà gairebé des del principi de Brody i es guanyarà la incomprensió dels seus superiors, poc disposats a qüestionar un heroi de guerra. *Homeland* aconseguí per aquella primera temporada el Globus d'or per a Danes, Lewis i a la millor sèrie dramàtica.

Aquest agosarat plantejament, conduït sempre pels guionistes en el tall de la navalla, generà un parell de temporades discutibles, pel que fa a la versemblança, però memorables des del punt de vista de la intensitat i l'electricitat que desprenien les imatges. Sobretot, quan la pantalla era ocupada per dos protagonistes que, en la ficció, acabaven embolicats però que, en la vida real, no se suportaven. Fruit d'aquesta incompatibilitat entre protagonistes –la química s'havia esvaït i les discussions eren contínues–, o per no poder estirar més el braç que la màniga del relat, els creatius de *Homeland* decidiren matar Brody al final de la tercera temporada, la pitjor de totes, la que semblava que dictava el destí de la sèrie.

A més, s'havia trencat així el reeixit triangle format per Brody, Mathison i el cap d'aquesta en la CIA, l'insondable Saul Berenson (Mandy Patinkin). Per a la crítica i per a uns fans castigats per l'erràtica tercera temporada, la continuïtat de *Homeland* no tenia sentit. Amb tot, a l'octubre del 2013, Showtime anuncia nous episodis, una quarta temporada correcta, amb un parell de capítols sensacionals, amb Mathison de protagonista absoluta i els claroscurs morals de la lluita dels Estats Units contra el gihadisme: quants innocents han de caure per segar la vida d'un líder d'Al-Qaida?, era la pregunta que creuava alguns capítols. Una valenta aposta argumental que, ben mirat, matisava el biaix oficialista en el tractament de l'islam i el fenomen gihadista, objecte de no poques crítiques. Pel que fa estrictament a la ficció, la sensació era de final d'etapa. D'atzucarg argumental.

Carrie se'n va a Berlín

Homeland es va reinventar per la via de l'europeïtzació, de posar el focus del gihadisme com a fenomen global i no com un problema estrictament nord-americà. De primeres, traslladant l'acció a Berlín, recuperant en part la flaire de les

velles pel·lícules d'espies de la guerra freda. Carrie, desfeta i desenganyada, fins i tot amb algunes controvertides decisions pròpies que han costat vides d'innocents, ha deixat la CIA. I s'instal·la a la capital berlinesa, amb una filla fruit de la relació amb Brody, per treballar com a responsable de seguretat a les ordres del multimilionari Otto Düring (Sebastian Koch), un filantrop que vol canviar el món a través d'una fundació. L'antiga espia, a més, ha refet la seua vida amb un atractiu advocat alemany, Jonas (Alexander Fehling), que treballa per a la fundació.

La tranquil·litat, però, dura ben poc. A Carrie Mathison –no direm com ni per què, per si algú s'hi incorpora ara a la sèrie– la persegueixen els seus fantasmes i, ben aviat, la seua vida estarà de nou en perill. Mentrestant, Berenson, el seu gran valedor, entra de nou en joc per la relació personal i professional amb la responsable de l'estació de la

EL VALOR AFEGIT DE LA CINQUENA TEMPORADA DE 'HOMELAND' ÉS LA SEUA TREMENDA CONNEXIÓ AMB LA REALITAT

CIA a Berlín, una espectacular Miranda Otto en el paper d'Allison Car. La incorporació d'actriu i personatge són, de fet, un dels grans actius del cinquè *round* de *Homeland*: una dona atractiva, freda, maquiavèlica i alguna cosa més. El pal de paller del gir argumental de la sèrie, un encert de ple que es complementa amb l'augment del protagonisme de Peter Quinn (Rupert Friend), el turmentat espia i executor que la CIA ha entrenat pràcticament des que era un adolescent i que, per descomptat, per afegir tensió emocional, està enamorat de Carrie. Quinn ha tornat d'una llarga missió a Síria absolutament col·lapsat pel que ha vist allà, colpit per la capacitat operativa i la crueltat d'Estat Islàmic. Per una gihad que té com a objectiu el Califat, aconseguir un món sense infidels. Un objectiu pel qual estan disposats a morir.

Si tot això els sona radicalment actual és perquè ho és. L'altre valor afegit de la cinquena temporada de *Homeland*, estrenada a l'octubre i acabada d'emetre a finals del desembre, és la seua tremenda connexió amb la realitat. A la sèrie hi ha un tractament gairebé en temps real de la crisi de Síria i el seu complex tauler diplomàtic, →

LA LLADRE DE PLÀNOLS. Entre els encerts de *Homeland 5*, la incorporació de l'actriu Miranda Otto, coneguda per la seua participació en la trilogia d'*El Senyor dels Anells*, i que fa una esplèndida interpretació de l'espia de la CIA Allison Carr. Una actuació memorable que mira cara a cara a Claire Danes.

conseqüències i derivades en l'argument a través de l'actuació dels respectius serveis secrets, una amanida confusa i ambigua (com manen els cànons del gènere) que contribueix a apujar l'interès per la sèrie perquè hi aporta claus, com ara la inoperància i el desconcert del món occidental sobre com fer front a la crisi siriana. Fora del pla, això sí, la crisi dels refugiats.

Però, per sobre de tot, i al marge d'estratègies narratives, es tracta d'una sèrie dolorosament imbricada amb el moment present. La intervenció d'una cèl·lula gihadista berlinesa, amb musulmans amb passaport alemany que preparen un atemptat massiu i indiscriminat a Berlín, ens recordava com de proper i imminent és el perill. Fet i fet, el 13 i 14 de novembre de l'any passat, cap a la meitat de

→ dels interessos creuats entre la Rússia de Putin, obcecada a sostenir al dictador sirianès, Baixar al-Assad, Israel i les potències occidentals, en aquest cas Alemanya i Estats Units. Aquest complex tauleter té

l'emissió de *Homeland 5*, es produïen els esgarrifosos atemptats de París. A partir d'aquell moment, la cadena (Fox a l'Estat espanyol) advertia a l'inici de cada emissió del fet que la sèrie contenia imatges que podien ferir la sensibilitat de l'espectador. Un duríssim capítol en què els espectadors s'enfronten als espantosos efectes del gas sobre un personatge de la sèrie, justificaven l'avertiment. No és l'única interferència dels fets reals amb la ficció: arran dels atemptats, ara fa un any, a la revista satírica *Charlie Hebdo*, sembla que els guionistes modificaren algunes qüestions pel que fa al tractament de l'islam.

El cercle de la connexió amb la realitat, en temps quasi real, es tanca amb la introducció d'una altra derivada que remet directament a Wikileaks o el cas d'Edward Snowden de revelació de secrets d'Estat. A la sèrie hi ha *hackers* que aconsegueixen importants documents provinents de l'estació de la CIA a Berlín. I també hi ha una periodista nord-americana refugiada a Alemanya, de nom Laura, interpretada per Sarah Sokolovic, disposada a revelar-los. Evidentment, hi haurà serveis secrets capaços de fer qualsevol cosa perquè això no passe. Enmig, Mathison, involucrada d'alguna manera en la trama dels documents i la fundació del seu cap, que protegeix la periodista.

Ideològicament, aquest és el flanc més dèbil de la sèrie, que s'aliena clarament, almenys en aquesta temporada, amb les tesis governamentals dels efectes nocius per a la seguretat de la revelació de secrets i del tarannà irresponsable i despreocupat, dins del seu idealisme, dels qui els difonen.

Pel que fa a la visió de l'islam, de nou sura la preocupació políticament correcta, argumentalment equilibrada, per trobar personatges musulmans positius que contraresten a la pantalla les pulsions assassines dels fanàtics i el retrat que es fa d'una religió seguida per 1.500 milions de persones. Un dels molts debats, molt incardinats a més en els temps que corren, que suscita la renascuda *Homeland*. I que fa que els fans esperen amb candeleteres la sisena sessió. ●

Jordi Romeu
El Calze

EL CALZE
de JORDI ROMEU

NOVETATS 3i4
Edicions Tres i Quatre / València

Pots seguir-nos a
Facebook i Twitter

Visita la nostra botiga virtual
en **www.tresiquatre.com**